

Від редакції

Чергове шосте число „Етномузики” присвячується 100-літтю виходу у світ у 1909 році епохальної праці Отто Абрагама й Еріха Моріца фон Горнбостеля з теорії музично-етнографічної транскрипції. Їхні „Пропозиції до транскрибування екзотичних мелодій” („Vorschläge für die Transkription exotischer Melodien”) ще й дотепер зберігають свою актуальність. Чимало транскрипторів і досі послуговується запровадженими вченими графічними позначками.

Музично-етнографічна транскрипція є одною з найважливіших етномузикознавчих дисциплін. Багато національних шкіл упродовж понад століття виробили свої теоретичні засади нотування народної музики. У цій ділянці українська музична фольклористика не тільки не відстає від інших світових наукових розробок, а й у деяких питаннях і випереджує їх. Указаним проблемам присвячена перша розвідка публікованої збірки в розділі „Студії”: у статті Василя Коваля подано нарис українських теоретично-практичних здобутків з музично-етнографічної транскрипції.

Дві наступні публікації розділу знайомлять читача з надбаннями в цій дисципліні польських і російських учених. Так, розвідка Збігнева Єжи Пшерембського (друкується польською мовою) знайомить із розвитком методології та методів транскрипції польської народної музики. У статті ж Богдана Луканюка (подана російською мовою) розкривається сутність поняття „аналітичного методу нотування”, яке запровадив у науковий обіг визначний російський етномузиколог Євгеній Гінпіус. Усі три дослідження розділу „Студії” були апробовані на Дев’ятій конференції дослідників народної музики червононоруських (галицько-володимирських) та суміжних земель (Львів, 24-25 вересня 2010 року).

У розділі „Публікації” вперше представлено українською мовою задану вище фундаментальну працю О. Абрагама й Е.М. фон Горнбостеля. Переклад праці здійснив Андрій Вовчак за загальною редакцією Богдана Луканюка. Тож завдяки їхнім старанням доробок світової етномузикології нарешті стане доступним і в Україні.

Наступний розділ „Педагогіка” відкривають методичні рекомендації Михайла Мишанича з архівного опрацювання народновокальних творів, які випрацювані та застосовуються в ПНДЛМЕ ЛНМА ім. М.В. Лисенка. І хоча ця праця, видана окремою брошурою для внутрішнього користування ще в 1995 році, подана в „Етномузиці” майже без змін, вона й надалі залишається актуальною для засвоєння у вищих навчальних закладах принципів оформлення музично-етнографічної документації. Отож публікація методичних розробок М. Мишанича уможливить ширший доступ до них науковців, студентів-

етномузикологів і шанувальників музичного фольклору. У цьому ж розділі, підтримуючи добрий почин попередніх чисел „Етномузики” у виданні реєстру студентських (курсівих, дипломних, бакалаврських та магістерських) робіт, до львів’ян, киян, рівненчан і одеситів долучилися ще й харків’яни та донецчани. У збірці подано список праць студентів харківських та донецького вищих навчальних музичних закладів.

У традиційному для „Етномузики” розділі „Огляди, рецензії, повідомлення” публікується інформація про важливі фольклористично-етнографічні заходи та відеюки на наукові збірки в царині головно музичної традиційної культури. Серед значущих подій – участь українських музикознавців у Четвертій міжнародній науковій конференції пам’яті Анни Руднєвої „Фольклор: історична традиція й сучасні польові дослідження”, що відбулася в Москві восени 2008 року, і Третій міжнародній науково-практичній конференції „Автентичний фольклор: проблеми вивчення, збереження, наслідування”, проведеної в Мінську навесні 2009 року, а також організація у Львові восени цього ж року Міжнародної наукової конференції до 70-річчя заснування Кафедри української фольклористики імені академіка Філарета Колесси, на якій розглядалися, зокрема, проблеми музично-етнографічної архівістики. Поміж рецензій – ґрунтовний аналіз четвертого тому (із запланованого шеститомника) „Традиційної мистецької культури білорусів” за загальною редакцією Тамари Варфаламєєвої та спогад про співпрацю з Віктором Паньком і огляд його дослідження „Пісенний фольклор українців півночі Молдови. Обрядова і ритуальна поезія”, що є дороговказами до подальшого вивчення фольклору етнічних українців, які проживають на території сусідніх країн. Низка суспільно-фольклористичних подій за 2008-2009 роки відзначена ще й у рубриці „Хроніка”.

У додатках розміщено реєстр ста важливіших праць із музично-етнографічної транскрипції, укладений Б. Луканюком. Це бібліографічна спроба антологічного окреслення теоретичного доробку в цій етномузикознавчій дисципліні за понад століття. Мета публікації – зорієнтувати зацікавлену аудиторію на доволі багатий історичний досвід етномузичної нотації у світовому масштабі.

Як зазвичай, до випуску долучається CD з традиційними електронними додатками до „Етномузики”, зміст якого можна оглянути наприкінці збірки.

Зауваження й пропозиції просимо надсилати на поштову адресу Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології Львівської національної музичної академії ім. М.В. Лисенка (вул. О. Нижанківсько-го 5, 79005, м. Львів-5) або на електронні пошти членів редакції.

24 грудня 2010 р.

Редакція